

A bútorgondozásról

A jó háziasszony nem hanyagolja el a család jelentékeny vagyonát kitevő bútorait sem, hanem azoknak házilag való tisztításáról, gondozásáról és felfrissítéséről is idejében gondoskodik.

A bútórféléknél általában fabútorokat, bőrbútorokat és kárpitozott bútorokat, azután nádfonatú bútorokat és újabban pedig ú. n. csőbútorokat különböztetünk meg.

A fabútoroknál ismerünk 1. fényezett, vagyis politúrozott, azután 2. viaszolt, vagyis ú. n. matt bútorokat, ezenkívül 3. festett bútorokat és 4. mai modern ú. n. csiszolt bútorokat is.

Hogyan tisztítsuk és gondozzuk tehát házilag a fényezett, vagyis politúrozott bútorainkat?

1. *A politúros bútorok tisztítása előtt* jegyezzük meg azt, hogy a bútort előzőleg tisztán töröljük le és ahová ronggyal nem férhetünk hozzá, ott ecsettel szedjük belőle jól ki a port.

A politúrozott bútoroknak házilag való tisztításánál és felfrissítésénél néhány csepp tiszta petróleumot öntünk vattára és a bútort ezzel jól átdörzsöljük, melynek megtörténte után tiszta flanelruhával dörzsöljük jól ki a bútort.

Egy másik eljárás az, amikor a vattára 2 rész lenolajból és 1 rész ecetből álló keveréket öntünk és ezt a vattát azután puha vászonrongy ócskába tesszük bele és a bútort ezzel egyenletesen dörzsöljük jól be. A dörzsölésnél „körbe” haladunk és egészen kicsiny területet kezelünk, utána pedig puha, száraz ruhával dörzsöljük át a bekent felületet. A bútorok kifényesítéséhez régi bársonydarabkákat használhatunk.

Ha a *politúra foltos*, vagy ha pl. a nedves edény karikanyomokat hagyott volna a bútoron, akkor keverjünk össze sót és olajat és kenjük ezt a foltra. Ha ezt néhány óráig rajta állni hagytuk, puha ronggyal töröljük le a sót, azután kenjük be a folt helyét olajjal, vagy petróleummal és dörzsöljük ki

fényesre. Meg fogjuk látni, hogy a folt is eltávolodott és a folt helyén a bútor felfrissült.

A Kath. Háziasszonyok Országos Szövetsége fényezett, vagyis *politúros bútorokon* több ízben kipróbálta az ú. n. „S. U. B.” nevű bútorfény eső és tisztítót és ezt a bútor felfrissítésére igen alkalmasnak találta. (Kapható: Straub U. cégnél, Budapest, IV., Eskü-tér 3. sz.)

2. A *viaszkolt*, vagyis az ú. n. matt bútorokat legjobb elsőrendű padlópasztával, vagy pedig az ú. n. „B. B.”-vel vagy „Wix-wax” nevű tisztítószerrel egész vékonyan bekenni. Ezután negyedóra múlva tiszta finomszűrű lószőrkefével átkefélteni és pedig puha ronggyal átdörzsölni, szóval úgy kezelni, mint a parkettet szoktuk. (A B. B. és a Wix-wax is kapható Straub U. cégnél, IV., Eskü-tér 3. sz.)

3. A *festett konyha- és egyéb bútorok* házilag való felfrissítésénél, illetve átfestésénél a bútort először is erős szappanos, szódás oldattal kell kívülről lemosni, esetleg súrolni, utána pedig tiszta vízzel leöblíteni és a bútort szárazra letörölni s legalább is 1 napig így állni és száradni hagyni.

Az természetes, hogy mielőtt a konyhabútor festéséhez fog-nánk, annak nemcsak külső felületét, hanem belsejét is alaposan kisúroljuk, kitisztítjuk.

Ennek megtörténte után a bútort a színének megfelelő alapfestékkel festjük át igen vékony rétegben, ügyelve arra, hogy a nagyon kopott részeket kétszer fessük át. Az első *alapfestés* után a bútornak teljesen meg kell száradnia, mielőtt a második festéshez hozzáfognánk. Az alapozáshoz rendszerint egy kg vagy másfél kg olaj festék szükséges egy normális konyhabútorhoz. A második festéshez valamivel több festék szükségesnek és pedig átlag kb. 2 kg festék. A festésnél arra ügyeljünk, hogy a nagyobb felületet felülről lefelé haladó irányban fessük át, a kisebb felületeknél jobbról balra haladjunk, ügyelve arra, hogy mindig egyirányban dolgozzunk, hogy a festési felület sima és szép legyen. Ha mégis csíkok mutatkoznak a festésnél, akkor azt azonnal fessük utána. A második festés után ismét ajánlatos a bútorfelület legalább 2 napig száradni hagyni. A második festés után következik a lakkozás, amely nemcsak széppé teszi a bútort, hanem használatkor a szennyezést is jobban távol tartja a bútortól, sima

felületénél fogva. Lakkozásnál csakis a legjobb minőségű lakkot vásároljuk. A helytelenül alkalmazott takarékoság itt u. i. nagyon megbosszulhatja magát. A lakkozás épügy történik, mint a festés.

Ajánlatos az utolsó átfestés után a konyhabútor lábait fekete spirituszlakkal átfesteni, mert ez nemcsak tetszetős kinézésű, hanem célszerű is a használatban, mert ezáltal a konyha felmosás nem hagy oly csúnya piszokfoltokat a bútor lábain, mint a fehér lakkal bekent konyhalábakon tapasztalhatjuk.

4. A kényesebb ú. n. „csiszolt lakkbútort” általában csak portörölvel kezeljük a mindennapi takarításnál, ha azonban nagyon piszkos, akkor azt az e célra készen kapható kenőccsel dörzsöljük be és tisztítjuk ki a legmegfelelőbbben.

A kárpitozott bútorok közül általában 1. a bőrbútorokat, 2. a plüssel fedett, azután 3. a gyajúanyaggal, 4. brokát- és egyéb selyemmel és 5. a kartonnal kárpitozott bútorokat ismerjük. Ezeknek házilag való tisztítása érdeklí tehát legjobban a háziasszonyokat. Mielőtt e bútorokat tisztítanék, azokat előbb *portalanítanunk kell.*

Az *összes kárpitozott bútorok portalanításánál* jegyezzük meg azt, hogy azokat csakis ruhába csavart porolóval portalanítsuk, nehogy a finom szövédéket megsértsük. Portalanításkor sohase mulasszuk el a párnázott részt alulról is kiporolni s azután kiecszetelni, hogy ott se maradjanak porrészecskék. Ha módunkban áll a portalanításnál porszívót alkalmazni, ez mindenetre a legmegbízhatóbb portalanítási mód. („Non plus ultra” magyar gyártmányú porszívó kapható Elektroműveknél, Szentirmay Béla, VIII., Baross-utca 86.) Azonban akár porolólal, akár pedig porszívóval is történik a portalanítás, csakis annak lelkiismeretes elvégzése után foghatunk hozzá a kárpitozott bútorok színének felfrissítéséhez, illetve azok tisztításához.

1. *A használt bőrbútort* felfrissítéskor portalanítás után minél zsirtalanabb, lefölezött nyers tejjel mossuk le, melynek megtörténte után szárazra dörzsöljük át. Ezután jóminőségű borbútorpasztával kenjük be egyenletesen a bőrbútort, majd tiszta kefével átkéfelve, puha, tiszta ronggyal addig dörzsöljük, amíg egyenletesen fényes nem lesz. A bőrhuzatú székeket benzinnel is megtisztíthatjuk, de előbb a bútort szárazon jól le

kell dörzsölni. A *kopottas bőrszékeket* és egyéb *kopott bőrbútorokat* benzinnel és spiritusszal kezeljük, azután — a bőrkereskedésben kapható hígított cserzőanyaggal, melybe megfelelő színű bőrfestéket kevertünk — áttöröljük. Végül pedig jó bőrszírral mérsékletesen bekenjük.

Az elkerülhetetlen, hogy *bőrbútoraink foltokat* ne kapjanak, azért egynéhány gyakrabban előforduló foltoknak házilag való eltávolítására térek ki.

a) *Zsírfortot a bőrbútorból* kristályvízzel és benzinnel lehet legegyszerűbben eltávolítani. Utána száraz ronggyal dörögöljük le a folt helyét.

b) *Izzadság foltot bőrbútorból* benzin és magnézia pépszerű keverékével távolítunk el olykép, hogy ezt a pépszerű keveréket a foltra kenjük és rajta megszáradni hagyjuk. Azután óvató* san leszedjük róla s ha a bőr színe megfakult volna, akkor megfelelő színű vízfestékkel festjük át a foltot. Ha pedig ez a festék is megszáradt, akkor sellak és borax keverékével vonjuk be és puha, száraz ruhával dörzsöljük fényesre a folt helyét.

2. A *plüssel* kárpitozott bútorokat vagy nyers savanyúkáposztával való átdörzsöléssel tisztítjuk, vagy pedig melegített búzakorpával dörzsöljük át. A plüssbútorokon a gyakran előforduló ülésfoltokat pedig úgy távolítjuk el, hogy ezeket kissé megnedvesítjük és 5—10 percig forró vasat tartunk feletük, vagyis átgőzöljük addig, amíg a folt el nem tűnik.

3. A kárpitozott *gyapjúsövetbútort* egyenlő részben elkevert spiritusz-ether és terpentinszesz keverékével dörzsöljük be és ezután kikeféljük.

4. A *brokát-* és egyéb selyemhuzatú bútorokat felfrissítésüknél benzin- és magnéziapor keverékével készült péppel kenjük be ruhával. Tizenkétórai száradás után ezt a pépet keféljük le s azt fogjuk tapasztalni, hogy a bútorunk színe nemcsak felfrissült, hanem a foltok is eltávolodtak.

5. A *kartonnal* bevont bútorok színét úgy frissítjük fel, hogy 1 liter langyos vízhez 1 evőkanálnyi szalmiákszeszt öntünk és ezzel az oldattal „szálméntén” keféljük le és langyos tiszta vízbe mártott ruhával gyorsan töröljük át a bútorszövetet, amelynek megtörténte után azt léghuzatban hirtelen szárítsuk meg.

A nádfonatú bútorok tisztítására az a legalkalmasabb eljárás, ha azokat „Lux” szappanpehelyoldattal lekeféljük, utána leöblítjük. Szódát és egyéb erős szert erre a célra nem ajánlatos használni. Ha a nádbútorok megbarnulnának, akkor az első vízbe tegyünk néhány csepp hidrogénhiperoxidot, amelyet drogériákban vagy gyógyszerárban lehet kapni.

A bambusz fonatú bútorokat legkönnyebben úgy tisztítjuk meg, hogyha meleg „Lux”-os habos vízbe egy maroknyi só tetszünk és ezzel a folyadékkal erős kefe segítségével a bambuszútort átkeféljük, utána pedig szellős, árnyékos helyen szárítjuk. Ha azonban nagyon piszkos lenne a bútor, akkor meleg szalmiákszeszes szappanoldattal (1 liter vízre 1 evőkanál szalmiákszeszt számítva) a bútort lekeféljük, vizes kefével átöblítjük és azután szellős, árnyas helyen szárítjuk.

Az előirtakból kitűnik, hogy mennyi gondot és fáradságot okoz a jó háziasszonynak a család vagyonát képező bútoroknak megfelelő gondozása. De ha e munkát nem kíméli, akkor hosszú ideig, — azt lehet mondani — egy életen át kitart a jól gondozott bútorfele!

Stumpf Károlyné.